การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจวางแผน ครอบครัวของผู้ลี้ภัยจากการสู้รบกะเหรี่ยงสัญชาติพม่าในเขตอำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน 2) เพื่อประเมินระดับความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวของกลุ่มผู้หลบหนีภัยจากการสู้รบชาว กะเหรี่ยงสัญชาติพม่า 3) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการนำนโยบายวางแผนครอบครัวไปปฏิบัติในกลุ่ม ผู้หลบหนีภัยจากการสู้รบกะเหรี่ยงสัญชาติพม่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ สตรีผู้หลบลี้ภัย จากการสู้รบในศูนย์พักพิงแม่ลามาหลวง และศูนย์แม่ลาอูน อำเภอ สบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีอายุ ระหว่าง 15 – 49 ปี จำนวน 386 คน และอาสาสมัครที่ปฏิบัติหน้าที่ในค้านการวางแผนครอบครัว จำนวน 39 คนโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

- 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจวางแผนครอบครัวของผู้ลี้ภัย คือ ปัจจัยเอื้อค้านโอกาส การเข้าถึงบริการวางแผนครอบครัว ปัจจัยค้านความพึงพอใจในการเข้าถึงบริการคุมกำเนิค และ ปัจจัยเสริม ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว และอาสาสมัครมีผลต่อการยอมรับการ คุมกำเนิด
- 2) ผู้ลี้ภัยมีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะ ปัจจุบันผู้ลี้ภัยยังเห็นว่าการวางแผนครอบครัวไม่มีความสำคัญ อาจจะคุมกำเนิดไม่ได้ผล และกลัวว่า ถ้าคุมกำเนิดจะส่งผลกระทบต่อร่างกายได้ นอกจากนี้การคำเนินงานให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผน ครอบครัวของอาสาสมัครยังคำเนินงานได้ไม่เต็มที่ เพราะขาดเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ และสื่อ ต่าง ๆ เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว
- 3) การคำเนินงานการวางแผนครอบครัวในศูนย์พักพิงฯ ประสบปัญหาค้านอาสาสมัคร ขาคการพัฒนาให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว ขาคบุคลากรผู้ชำนาญการค้านการวางแผน ครอบครัว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาคการประสานงานทำงานร่วมกันอย่างจริงจัง ไม่รู้บทบาทหน้าที่ ของตนเอง มีผลให้การคำเนินงานวางแผนครอบครัวในศูนย์พักพิงฯ ขาคหน่วยงานหลักที่เข้ามา จัคการคูแลอย่างจริงจัง และมีผลให้การคำเนินงานวางแผนครอบครัวไม่ประสบผลสำเร็จมากนัก

This study aimed to 1) investigate factors affecting the birth control of the displaced family from the Myanmar Karen War in Sob Moei District, Mae Hong Son Province; 2) evaluate the level of knowledge in birth control of the displaced persons from the Myanmar Karen War; and 3) analyze the problem of implementing the birth control policy among the displaced persons from the Myanmar Karen War. The sample of this study was 386 displaced females, aged 15-49, in the Mae Lamaluang Temporary Stay Center and Mae La-oon Temporary Stay Center, Sob Moei District, Mae Hong Son Province and 39 volunteers working in birth control program. Data were collected through questionnaire.

The study could be concluded as follows:

- 1) Factors affecting the decision for family planning of the displaced persons were an opportunity and satisfaction for accessing to the birth control service. The supporting factors in accepting the birth control were the support from family and the influence of volunteers.
- 2) The displaced persons knew about the family planning in the medium level. This was because, in these days, the displaced persons contended that family planning was still insignificant, the contraception might be ineffective. Moreover, they were afraid that the contraception would affect their body. Furthermore, the volunteers' performance in disseminating knowledge about family planning was incomplete since they lacked tools, equipment and media about family planning.
- The work of tamily planning undertaken in the temporary Stay Center confronted the problems of the lack of volunteers' development, the lack of personnel or experts in family planning, and the lack of honest cooperation among related organizations. Thus, the temporary Stay Center lacked the main organizations to sincerely oversee the family planning task, resulting to the reasonably unsuccessful family planning performance.